

BEATA SKRZYDLEWSKA – LUBLIN

STULECIE REKONSEKRACJI KATEDRY PŁOCKIEJ ORAZ STO LAT ISTNIENIA MUZEUM DIECEZJALNEGO W PŁOCKU

Rok 2003 dla diecezji płockiej jest rokiem szczególnym, bowiem w tym czasie przypada podwójna uroczystość: 100-lecie rekonskrecji katedry i 100-lecie Muzeum Diecezjalnego w Płocku. W związku z tym, dnia 7 listopada 2003 roku w Wyższym Seminarium Duchownym, odbyła się konferencja naukowa zatytułowana: *100-lecie rekonskrecji katedry płockiej oraz 100-lecie Muzeum Diecezjalnego w Płocku*.

Symposium zorganizowane zostało przez Muzeum Diecezjalne w Płocku, Wojewódzki Oddział Ochrony Zabytków Delegatura w Płocku, Wyższe Seminarium Duchowne, parafię katedralną p.w. św. Zygmunta i Płocki Instytut Wydawniczy. Patronat honorowy objął Biskup Płocki, prof. dr hab. Stanisław Wielgus.

Spotkanie rozpoczęło o godzinie 9⁰⁰ w Sali Papieskiej Wyższego Seminarium Duchownego. Przybyłych przywitał ksiądz Bronisław Gwiazda, dyrektor Muzeum Diecezjalnego, i Pani Ewa Jaszczak, dyrektor Wojewódzkiego oddziału Ochrony Zabytków w Płocku.

Słowo wstępne wygłosił bp prof. dr hab. Stanisław Wielgus, Biskup Płocki. Życzenia jubilatów złożyli: prezydent Miasta Płocka – Mirosław Milewski oraz przedstawiciel Ministerstwa Kultury i Sztuki.

Następnie rozpoczęła się część główna Konferencji, której przewodniczył, ks. prof. dr hab. Ryszard Knapiński, były pracownik Muzeum Diecezjalnego, obecnie Kierownik Katedry Historii Sztuki Kościelnej i wykładowca w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim. Ksiądz Profesor przypomniał wydarzenie, w którym uczestniczył przed ponad 20 laty. Związane ono było z odzyskaniem relikwiarza hermowego św. Zygmunta oraz ekspicyjnego kielicha i pateny księcia Konrada Mazowieckiego. Przekazał Muzeum Diecezjalnemu dokumenty związane z wy-

wozem obiektów do Niemiec, które otrzymał od Berty Thiegart, urzędniczki, która pod koniec II wojny światowej wywiozła płockie sakralia do Niemiec¹.

Jako pierwszy wystąpił ksiądz prof. dr hab. Michał Grzybowski z referatem *Jerzy Józef Elizeusz Szembek Biskup Płocki 1901-1903*. Omawiając koleje życia biskupa przypomniał, że to właśnie za jego krótkiej kadencji rozpoczęto przebudowę katedry płockiej.

Kolejny referent, dr inż. arch. Robert Kunkel, pracownik Wydziału Architektury Politechniki Warszawskiej, wygłosił referat pt. *Biskup Andrzej Krzycki i Jego Katedra*. Przedstawił fakty związane z budową płockiej katedry renesansowej w latach 1532-1535 przez zespół florentczyków na czele z Bernardo de Gianotis². Przybliżył sylwetkę głównego inicjatora tego wydarzenia biskupa Andrzeja Krzyckiego.

Dr Małgorzata Omilanowska z Instytutu Sztuki Polskiej Akademii Nauk mówiła o roli inwestora i artysty w procesie restauracji Katedry Płockiej w latach 1901-1903. Omówiła wpływ duchowieństwa płockiego na ostateczny wygląd katedry płockiej.

Dr Krzysztof Kamiński wygłosił referat pt. *Wstępne badania stanu zawilgocenia ścian bocznych bazyliki katedralnej w Płocku*. Omówił aktualny stan murów katedralnych.

Kolejne referaty dotyczyły Muzeum Diecezjalnego w Płocku, jego historii i działalności na przestrzeni stu lat.

Jako pierwszy w tej części wystąpił ksiądz mgr Bronisław Gwiazda, dyrektor Muzeum Diecezjalnego. Omówił początki Muzeum Diecezjalnego, koncentrując się na działalności pierwszego kustosa Muzeum, księdza Tomasza Kowalewskiego. Przedstawił pierwszą fazę organizowania muzeum i związane z tym trudności, które towarzyszyły organizatorom, a związane były między innymi z błędami architektonicznymi budynku.

Dr Beata Skrzydlewska z Instytutu Historii Sztuki Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego mówiła o Muzeum Diecezjalnym w Płocku w aspekcie realizacji rozporządzeń kościelnych. Autorka omówiła najważniejsze ustawy prawne wydane przez Kościół Rzymskokatolicki, które wytyczały drogę pracy muzealnej i miały niewątpliwy wpływ na kształt muzeum.

Po przerwie referat odczytał dr Michał Woźniak z Uniwersytetu im. Mikołaja Kopernika w Toruniu: *Vasa sacra. Wybrane zabytki ze skarbcza muzealnego*. W interesujący sposób omówił dzieła złotnictwa będące własnością katedry, które na czas sympozjum wystawiane były w Muzeum Diecezjalnym.

¹ R. Knapinski, *Nieznana odyseja płockich zabytków*, „Roczniki Humanistyczne”, 41 (1993) z. 4, s. 41-60.

² L. Grabowski, *Wskreszenie renesansowego klejnotu. Ostatnia przebudowa katedry płockiej pod patronatem ks. Antoniego Nowowiejskiego*, w: *Arceybiskup Antoni Julian Nowowiejski (1908-1941). W pięćdziesiątą rocznicę męczeńskiej śmierci*, red. A. Suski, W. Góralski, T. Żebrowski, s. 31- 141.

Ostatni referent, ksiądz mgr Stefan Ceglowski, wicedyrektor Muzeum Diecezjalnego, omówił w swoim wystąpieniu wystawiennictwo w Muzeum Diecezjalnym w Płocku w latach 1993-2003. Scharakteryzował wystawy czasowe organizowane licznie przez Muzeum Diecezjalne.

Konferencja zakończyła się odsłonięciem w Muzeum Diecezjalnym w Płocku tablicy pamiątkowej poświęconej fundatorom i darczyńcom na rzecz Muzeum Diecezjalnego.